

Serbest meslek kazancı ile gelir vergisinden istisna edilen telif hakkı kazancının beyanı.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-KDV.9-917
Tarih	14.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-KDV.9-917

14/04/2014

Konu : Serbest meslek kazancı ile gelir vergisinden istisna edilen telif hakkı kazancının beyanı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; serbest meslek erbabı olarak Gelir Vergisi mükellefi olduğunuz, hem telif gelirleriniz hem de telif konusu olmayan gelirleriniz için serbest meslek makbuzu düzenlediğiniz ve tek KDV beyannamesinde söz konusu gelirleriniz üzerinden hesaplanan KDV yi beyan ettiğiniz belirtilerek, telif hakları kazancının geçici vergi ve KDV beyannamesinde gösterilmesi ile bu gelirlerin elde edilmesi için yapılan harcamaların gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı hususlarında Başkanlığımızdan görüş sorulmaktadır.

GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 ve 66 ncı maddelerine göre, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancı ve serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler de serbest meslek erbabıdır.

Aynı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında, serbest meslek kazancının bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan fark olduğu hükme bağlanmış olup 68 inci maddesinde, serbest meslek kazancının tespitinde hâsılattan indirim konusu yapılabilecek giderler bentler halinde sayılmıştır.

Konuya ilişkin yayımlanan 221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde örnekler yoluyla açıklamalara yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde, "Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasında, mükelleflerin, ikinci maddede yazılı kaynaklardan bir takvim yılı içinde elde ettikleri kazanç ve iratları için bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça yıllık beyanname verecekleri, 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1-a) numaralı alt bendinde, tam mükellefiyette, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, serbest meslek erbabının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153 üncü maddesi uyarınca işe başlamayı vergi dairesine bildirme, 172 nci ve 210 uncu maddeleri uyarınca serbest meslek kazanç defteri tutma, 236 ncı maddesi uyarınca da mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatları için serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır.

Aynı Kanunun mükerrer 120 nci maddesinin birinci fıkrasında, ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabının cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu Kanunun ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre (indirim ve istisnalar ile Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançları (42 nci madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) üzerinden 103 üncü maddede yer alan tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi ödeyecekleri hükmüne yer verilmiştir.

Konuya ilişkin bağlı bulunduğunuz ... Vergi Dairesi Müdürlüğünden alınan ... tarihli ... sayılı yazıda, konu ile ilgili herhangi bir müracaatınızın bulunmadığı ve herhangi bir işlemin yapılmadığı belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, tarafınızdan yapılan çalışmaların, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre "eser" niteliği taşıdığından Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak yazı ile tevsik edilmesi halinde, telif haklarının satılması, devri, temliki ve kiralanmasından elde edilecek kazançlar dolayısıyla Kanunun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanılması mümkün bulunmakta olup diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler, geçici vergi ve yıllık gelir vergisi beyannamesine dâhil edilmeyecektir.

Diğer taraftan, istisna kapsamındaki serbest meslek kazançlarınıza ilişkin giderlerinizin beyannameye dahil edilmesi gereken serbest meslek kazançlarınızın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu; ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı, niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, aynı Kanununun 9 uncu maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin 2.2.2. bölümünde; "Serbest meslek faaliyetlerini mutad ve sürekli olarak yapanların prensip olarak, KDV mükellefiyeti tesis ettirmeleri gerekmektedir. Ancak, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesi kapsamına giren teslim ve hizmetleri münhasıran aynı Kanunun 94 üncü maddesinde belirtilen kişi, kurum ve kuruluşlara yapanların hesaplayacağı KDV nin bu kişi veya kuruluşlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Serbest meslek erbabının bu uygulamadan faydalanabilmesi için KDV mükellefiyetinin sadece Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesi kapsamına giren işlemlerden ibaret olması ve işlemlerinin

tamamının aynı Kanunun 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşlara yapılması gerekmektedir." şeklinde açıklamalar yapılmıştır.

Buna göre, KDV mükellefiyetiniz sadece Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesi kapsamına giren işlemlerden ibaret olmadığından, telif hakları kazançları ile telif konusu olmayan serbest meslek kazançlarınız nedeniyle düzenlediğiniz serbest meslek makbuzlarında gösterdiğiniz KDV yi 1 No.lu KDV beyannamesinin "Tevkifat Uygulanmayan İşlemler" tablosunda beyan ederek ödemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026